

Weer broedende Visdieven in bollenland nabij Lisse in 2004

Fred Cottaar

Broedgevallen in 2004

Tijdens broedvogelinventarisaties van Nijlganzen, Knobbelzwanen en Canadese Ganzen in het gebied tussen Hillegom, Lisse, Halfweg, Ruijgenhoek, De Zilk, Vogelenzang en Oosteinde werden tijdens een aantal bezoeken alarmerende, baltsende en broedende Visdieven waargenomen. Bij nader onderzoek bleek het in eerste instantie te gaan om minimaal vier paartjes die een kleine kolonie vormden op een braakliggend (zandig en schaars begroeid met kruidachtige planten) bollenland ter hoogte van de Zwarte Laan ten noorden van Lisse (Amersfoortcoördinaat 098-476). Tijdens het eerste bezoek aan dit gebied op 13 mei werden geen exemplaren opgemerkt, maar tijdens het tweede bezoek op 30 mei werden hevig alarmerende vogels aangetroffen die een Blauwe Reiger verjoegen. Twee paartjes hadden een nest, waarvan één zeker met eieren. Van een derde paartje draaide één van de exemplaren een kuiltje. Enkele andere exemplaren vlogen rond en baltsen af en toe. Leuke bijkomstigheid was dat op het zelfde perceel nog een paartje Kleine Plevier werd aangetroffen met drie halfwas kuikens en een Engelse Kwikstaart man met voer. Bij het derde bezoek op 11 juni werden maar liefst 13 Visdieven aangetroffen, waarvan acht op een nest. De vegetatie was toegevoegd, waardoor niet meer alle broedende exemplaren goed zichtbaar waren. Deze kruidenrijke vegetatie resulteerde ook in grote aantallen foeragerende Houtduiven en kleinere aantallen Holenduiven, Patrijzen, Kneuen, Putters en Gele en Witte Kwikstaarten. Ook de zang van verschillende Veldleeuweriken was opvallend; waar vind je die nog in zulke dichtheden in onze regio? Tijdens het vierde bezoek op 25 juni werden nog maar drie Visdieven gezien, waarvan maar één staand op de grond en de andere twee rondvliegend. Er werd geen enkel exemplaar meer zittend op een nest aangetroffen en het zag er naar uit dat alle nesten waren verstoord. Wel liep toen minimaal één kievitenpaar met kuikens rond en waren de Kleine Plevieren nog steeds ter plaatse, alsmede de alom aanwezige Veldleeuweriken en Gele Kwikstaarten.

Broedgevallen voor 2004

In bollenland broedende Visdieven in deze contreien waren al eens eerder gemeld (van Deursen 1987), maar dat is al weer 17 jaar geleden. Toen ging het om vier paar. Vervolgwaarnemingen na 1987 van broedende Visdieven in de bollenstreek zijn niet bekend bij het waarnemingenarchief van de Vogelwerkgroep (mond. meded. Hans Groot 2004), maar niet onmogelijk. Zeker omdat van Deursen (1987) al meldde dat de soort ook in de tachtiger jaren al meerdere jaren aanwezig zou zijn geweest. Navraag bij plaatselijke vogelaars leverde vooralsnog ook geen waarnemingen op (mond. meded. Jelle van Dijk & Ab. Steenvoorden 2004). Tijdens een broedvogelinventarisatie van deze bollenlanden ongeveer tien jaar geleden werden in ieder geval geen Visdieven aangetroffen (mond. meded. Jelle van Dijk 2004). Het is goed mogelijk dat er uitwisseling is met een kolonie net ten zuiden van de Keukenhof (in 2003 17 paar; mond. meded. Jelle van Dijk 2004) en hangt het onder andere van geschikt broedterrein en verstoring af waar word gebroed.

Status in Zuid-Kennemerland

De Visdief is een onregelmatige broedvogel in Zuid-Kennemerland en de Haarlemmermeer (Geelhoed et al. 1998). In 2004 zijn in Zuid-Kennemerland en de Haarlemmermeer buiten de kolonie bij Lisse, waar dus uiteindelijk acht paar hebben gebroed, minimaal op twee andere locaties zeker broedende Visdieven aangetroffen. De eerste betreft een kolonie van ongeveer 150 paar op het dak van het PWN gebouw nabij Hoofddorp (mond. meded. Erik Wokke 2004) en de tweede op een dak van een confectiecentrum in het industrieterrein van Nieuw-Vennep (ongeveer 35 paar). In IJmuiden, alwaar op het sluizencomplex in verschillende jaren is gebroed in de periode 1987-2003, werden in 2004 geen broedgevallen vastgesteld.

Literatuur

- Deursen, C. van, 1987. Opmerkelijke broedplaats van Visdieven (*Sterna hirundo*) in bollenland. De Fitis 23(2)108-110.
- Geelhoed, S., Groot, H., Huijssteeden, E. van, Leeuwen, G. van & Nobel, P. de (red), 1998. Vogels in het landschap van Zuid-Kennemerland en de Haarlemmermeer. Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland/KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Fred Cottaar, Lutulijstraat 42, 2037 CB Haarlem